Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE
JULIANE KOKOTT
od 14. listopada 2021.[1]

Predmet C-556/20

Schneider Electric SA,
Axa SA,
BNP Paribas,
Engie,
Orange SA,
L'Air liquide, société anonyme pour l'étude et l'exploitation des procédés Georges Claude
protiv
Premier ministre,
Ministre de l'Economie, des Finances et de la Relance

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sustav poreza po odbitku i poreznog kredita prilikom raspodjele dividendi – Odnos između Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima (Direktiva 90/435) i temeljnih sloboda – Porez po odbitku – Oporezivanje isplata dividendi matičnom društvu na temelju članka 4. Direktive 90/435 – Odredbe koje se odnose na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza primatelju dividendi (članak 7. stavak 2. Direktive 90/435)"

I. Uvod

1. Francuska društva morala su do 2004. prilikom raspodjele dividendi svojim dioničarima plaćati porez po odbitku (*précompte mobilier*) ako dobit društva koju je trebalo raspodijeliti (u ovom slučaju primljene dividende) nije bila podvrgnuta porezu na dobit. Taj je sustav također obuhvaćao porezni kredit na koji je primatelj dividendi imao pravo prilikom raspodjele, ali taj sustav više nije funkcionirao čim su uključene dividende inozemnih društava kćeri.

2. Stoga je Sud već u predmetima *Accor*[2] i *Komisija/Francuska*[3] razmatrao francusko pravno stanje u pogledu oporezivanja dividendi u lancu povezanih društava te je u svakom slučaju utvrdio da je riječ o povredama slobode poslovnog nastana i slobode kretanja kapitala. Sada je

[1] Izvorni jezik: njemački

[2] Presuda od 15. rujna 2011., Accor (C-310/09, EU:C:2011:581)

[3] Presuda od 4. listopada 2018., Komisija/Francuska (Porez po odbitku) (C-416/17, EU:C:2018:811)

riječ o usklađenosti odgovarajućih francuskih odredbi s Direktivom 90/435[4] (u daljnjem tekstu: Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima). Naime, ovim zahtjevom za prethodnu odluku Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) sada traži tumačenje te direktive, osobito tumačenje u pogledu toga omogućuje li članak 7. stavak 2. te direktive Francuskoj da primjenjuje takav porez po odbitku.

3. Stoga se osim pitanja o usklađenosti francuskog sustava s Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima postavlja pitanje može li sustav oporezivanja, kojim se povređuju temeljne slobode, ipak biti dopušten na temelju članka 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

4. U skladu s uvodnim izjavama Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima, cilj je te direktive izuzeti dividende i druge podjele dobiti koje plaćaju društva kćeri svojim matičnim društvima od poreza po odbitku te ukloniti dvostruko oporezivanje takvog dohotka na razini matičnog društva.

5. Člankom 4. stavcima 1. i 2. Direktive propisuje se:

„1. Kada matično društvo ili njegova stalna poslovna jedinica na temelju povezivanja matičnog društva sa svojim društvom kćeri prima raspodijeljenu dobit, država članica matičnog društva i država članica njegove stalne poslovne jedinice, osim kada je društvo kći likvidirano:

– suzdržavaju se od oporezivanja takvih dobiti; ili

– oporezuju takve dobiti pri čemu ovlašćuju matično društvo i stalnu poslovnu jedinicu da odbiju od iznosa porezne obveze dio poreza na dobit pravnih osoba koji se odnosi na tu dobit i koji je isplatilo društvo kći i njegova društva kćeri nižeg ranga, pod uvjetom da svaki dio trgovačkog društva i njegovog društva kćeri nižeg ranga ispunjava zahtjeve propisane u člancima 2. i 3. do granice iznosa odgovarajuće obračunate porezne obveze.

[…]

2. Svaka država članica zadržava mogućnost da odluči da se troškovi koji se odnose na udio kapitala i gubici koji proizlaze iz raspodjele dobiti društva kćeri, ne odbijaju od oporezive dobiti matičnog društva. Kada su u takvom slučaju troškovi upravljanja koji se odnose na udio kapitala određeni kao jedinstvena stopa, određeni iznos ne smije prelaziti 5 % dobiti koju raspodjeljuje društvo kći." [neslužbeni prijevod]

[4] Direktiva Vijeća 90/435/EEZ od 23. srpnja 1990. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica (SL 1990., L 225, str. 6.), ovdje u verziji kako je posljednji put izmijenjena Direktivom Vijeća 2003/123/EZ od 22. prosinca 2003. (SL 2004., L 7, str. 41.) i koja se primjenjuje na 2004.

6. Članak 5. stavak 1. Direktive glasio je:

„Dobit koju društvo kći raspodjeljuje svojem matičnom društvu izuzeta je od plaćanja poreza po odbitku.”

7. Međutim, člankom 7. stavkom 2. Direktive određivalo se:

„Ova Direktiva ne utječe na nacionalne odredbe ili odredbe na temelju sporazuma, koje su namijenjene uklanjanju ili smanjenju dvostrukog ekonomskog oporezivanja dividenda, posebno ne na odredbe koje se odnose na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza primateljima dividenda.” [neslužbeni prijevod]

B. Francusko pravo

8. Članak 146. stavak 2. Codea général des impôts (Opći porezni zakonik, u daljnjem tekstu: CGI), u verziji koja se primjenjuje na porezne godine relevantne u glavnom postupku, glasi:

„Kada isplate koje izvršava matično društvo dovode do primjene poreza po odbitku predviđenog u članku 223.e, taj se porez po odbitku, prema potrebi, umanjuje za iznos poreznih odbitaka koji su povezani s prihodima od udjela […], ostvarenima u poreznim razdobljima koja su završila prije najviše pet godina.”

9. Člankom 158.a stavkom 1. CGI-ja, u verziji koja se primjenjuje na porezne godine o kojima je riječ u glavnom postupku, određivalo se:

„Osobe koje primaju dividende koje raspodjeljuju francuska društva raspolažu u tu svrhu prihodom koji čine:

(a) iznosi koje primaju od društva;

(b) porezni odbitak u obliku kredita u Državnoj riznici.

Taj porezni odbitak jednak je polovini iznosâ koje je društvo stvarno isplatilo. Može ga se koristiti samo kada je prihod uključen u poreznu osnovicu poreza na dohodak koji duguje subjekt koji prima dividende. Prima ga se nakon plaćanja tog poreza. Vraća se fizičkim osobama u mjeri u kojoj njegov iznos premašuje iznos koji te osobe duguju.”

10. Člankom 216. stavkom 1. CGI-ja propisivalo se:

„Neto dobit od udjela kapitala, na temelju koje se primjenjuje porezni sustav matičnih društava […], koju matično društvo prima tijekom poreznog razdoblja, može se odbiti od ukupne neto dobiti tog društva […]”

11. Člankom 223.e stavkom 1. prvim podstavkom CGI-ja, u verziji koja se primjenjivala od 1. siječnja 1999., određivalo se:

„[…] [K]ada se prihodi koje isplaćuje neko društvo naplaćuju od iznosa na temelju kojih ono ne podliježe porezu na dobit po uobičajenoj stopi […], to društvo dužno je platiti porez po odbitku jednak pozitivnom poreznom saldu izračunatom pod uvjetima predviđenima u članku 158.a

prvom stavku. […] Porez po odbitku se duguje na temelju isplata koje omogućuju pozitivan porezni saldo iz članka 158.a bez obzira na to o kojim je subjektima koji primaju dividende riječ."

III. Glavni postupak

A. Kontekst predmeta C-556/20

12. Ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na francuski sustav oporezivanja dividendi u lancu povezanih društava koji je postojao do 2004., uključujući tu godinu.

13. Taj se sustav sastojao od više dijelova. Ako je francusko ili inozemno društvo kći svojem francuskom matičnom društvu raspodjeljivalo dobit, ta se dobit, na temelju članka 216. stavka 1. CGI-ja, uz iznimku paušalnog udjela od 5 % za troškove i izdatke, izuzimala od poreza na dobit.

14. Osim toga, Francuska je već od 1965. uspostavila sustav oporezivanja koji se sastojao od poreznog kredita i poreza po odbitku (*précompte mobilier*) kad se dividende dalje prenose u lancu povezanih društava. Te su odredbe stavljene izvan snage 1. siječnja 2005., ali i dalje su se primjenjivale na sporne godine 2000. do 2004.

15. Na temelju članka 158.a CGI-ja primatelji dividendi francuskog društva automatski su imali pravo na porezni kredit u iznosu od 50 % raspodijeljenih dividendi. Taj je porezni kredit trebao neutralizirati prethodno oporezivanje porezom na dobit na razini društva i osigurati pravilno oporezivanje ulagateljâ (fizičke osobe) u skladu s njihovom financijskom sposobnošću u kontekstu poreza na dohodak koji plaćaju. Naime, raspodijeljena dobit već se na razini društva koje raspodjeljuje dobit i koje je ostvarilo tu dobit oporezovala porezom na dobit u iznosu od 33,33 % i još se jednom oporezovala na razini dioničarâ. Konačno, tim se poreznim kreditom na razini primatelja neutralizirala upravo naplata poreza na dobit na razini društva koje raspodjeljuje dobit. Stoga potonje društvo prima 100 % dobiti (66,66 na ime dividendi, a 50 % od 66,66 = 33,33 na ime poreznog kredita) i tih 100 oporezuje u skladu sa svojom individualnom poreznom stopom u okviru poreza na dohodak.

16. Međutim, s obzirom na navedeno, porezni kredit bio je potreban samo ako je raspodijeljena dobit stvarno bila podvrgnuta porezu na dobit na razini društva koje raspodjeljuje dobit. Međutim, radi praktičnosti porezni kredit paušalno je odobren svim dioničarima koji su primili dividende od francuskih društava. Nije bilo važno jesu li ti prihodi prethodno uistinu bili podvrgnuti porezu na dobit na razini društva koje raspodjeljuje dobit.

17. Međutim, kao korektivni mehanizam na razini društva koje raspodjeljuje dobit člankom 223.e CGI-ja uveden je porez po odbitku. Taj se porez plaćao, među ostalim, kad se dobit na kojoj se temeljila raspodjela na razini društva koje raspodjeljuje dobit nije oporezivala ili kad se ona oporezivala samo djelomično. U tom je pogledu cilj poreza po odbitku na razini društva koje raspodjeljuje dobit bio opravdati paušalni porezni kredit na razini dioničarâ. Dobit koja se izuzima od poreza od primjerice 100 smanjuje se na temelju poreza po odbitku na 66,66 i ta se dobit potom raspodjeljuje te se na temelju poreznog kredita (50 % od 66,66 = 33,33) ponovno povećava na 100 na razini primatelja dividendi.

18. Ako je primjerice francusko matično društvo od svojeg francuskog društva kćeri primilo dividendu, matično društvo paušalno je imalo pravo na porezni kredit u iznosu od 50 % dividende. Budući da se dividenda izuzimala od poreza na razini matičnog društva zbog sustava

iz Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima u članku 216. CGI-ja, ali je dioničar imao pravo i na porezni kredit, naplaćen je porez po odbitku kad je matično društvo raspodjeljivalo dividendu svojim dioničarima. Međutim, u skladu s člankom 146. stavkom 2. CGI-ja matično društvo moglo je u porez po odbitku uračunati svoj porezni kredit. Stoga na razini matičnog društva u konačnici nije došlo do dodatnog poreznog opterećenja. Porezni kredit i porez po odbitku na razini tog su se društva uvijek izjednačavali ako dividende koje su mu raspodijeljene nisu prelazile određene granice.

19. Suprotno tomu, u skladu s člankom 158.a CGI-ja francusko matično društvo nije imalo nikakvo pravo na porezni kredit ako je primalo dividende od društva kćeri sa sjedištem u drugoj državi članici. U okviru prenošenja Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima, matično društvo barem nije moralo oporezivati te prihode od dividendi. Međutim, prilikom raspodjele dioničari tog društva imali su u skladu s člankom 158.a CGI-ja pravo na porezni kredit jer su dividende potjecale od francuskog društva (u ovom slučaju matičnog društva). Međutim, taj porezni kredit na razini dioničarâ korigiran je na temelju poreza po odbitku na razini matičnog društva zbog toga što se na razini tog društva nisu oporezivali prihodi od dividendi. Stoga je matično društvo bilo obvezno platiti porez po odbitku ako je te dividende svojeg društva kćeri dalje raspodjeljivalo svojim dioničarima. Međutim, to društvo sad nije moglo uračunati svoj porezni kredit. Time je smanjen iznos koji je matično društvo moglo isplatiti svojim dioničarima.

20. Činjenica da zbog članka 158.a CGI-ja nije postojao porezni kredit matičnog društva prilikom primitka dividendi od društava kćeri sa sjedištem u inozemstvu u tom je pogledu spriječila neutralnu raspodjelu dividendi dioničarima te je dovela do nejednakog postupanja s dividendama u prekograničnom kontekstu.

B. Sudski postupak u glavnom postupku

21. Stoga su društva Schneider Electric SE, AXA SA, BNP Paribas, Engie SA, Orange SA i L'Air Liquide SA (u daljnjem tekstu: društva tužitelji) zahtijevala povrat poreza po odbitku plaćenoga od 2000. do 2004., u odnosu na koji nisu postojali odgovarajući porezni krediti.

22. Iz argumenata društava tužitelja proizlazi da su ta društva od 2000. do 2004. od svojih društava kćeri sa sjedištem u drugim državama članicama primila dividende te su prilikom raspodjele tih dividendi platila porez po odbitku na temelju članka 146. stavka 2. CGI-ja u vezi s člancima 158.a i 233.e CGI-ja.

23. U tom se pogledu pozivaju na to da te odredbe nisu bile u skladu s Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima. Tužbe su u prvostupanjskom postupku pred Courom administrative d'appel de Versailles (Žalbeni upravni sud u Versaillesu, Francuska) djelomično prihvaćene, ali je francuska država podnijela žalbu Conseilu d'État (Državno vijeće).

24. Istodobno i kako bi ubrzala donošenje odluke, društva tužitelji podnijela su 27. i 28. srpnja 2020. izravne tužbe Conseilu d'État (Državno vijeće). Tim su tužbama zahtijevala da se proglase ništavim upravni propisi koji su objavljeni 1. studenoga 1995. pod brojevima 4 J 1321 i 4 J 1322 i koji se navode u Uputi 4 J-1-01 od 21. ožujka 2001.

25. Društva tužitelji u tom pogledu navode da se u pobijanim upravnim uputama ponavljaju odredbe članka 223.e CGI-ja koji je tada bio na snazi. Međutim, prema sudskoj praksi Suda, ta odredba sama po sebi nije u skladu s člankom 4. Direktive 90/435, tako da su ništavi i odgovarajući upravni propisi.

26. Osim pitanja o usklađenosti s člankom 4. Direktive 90/435, sud koji je uputio zahtjev pita može li francuski sustav oporezivanja koji se sastoji od poreznog kredita i poreza po odbitku biti dopušten kao jedinstven sustav za sprečavanje dvostrukog oporezivanja na temelju članka 7. stavka 2. Direktive 90/435.

IV. Zahtjev za prethodnu odluku i postupak pred Sudom

27. U tim je okolnostima Conseil d'État (Državno vijeće) prekinuo postupak protiv upravnih propisa i Sudu uputio sljedeće pitanje:

Jesu li odredbe članka 4. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima, osobito s obzirom na njezin članak 7. stavak 2., prepreka odredbi kao što je ona iz članka 223.e Općeg poreznog zakonika, kojom se radi pravilne provedbe mehanizma namijenjenog uklanjanju dvostrukog ekonomskog oporezivanja dividendi prilikom preraspodjele od strane matičnog društva dobiti koju su mu raspodijelila društva kćeri sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije predviđa porezno davanje?

28. U postupku pred Sudom Schneider Electric, AXA, Engie, Orange, L'Air liquide, Francuska i Europska komisija podnijeli su pisana očitovanja te su sudjelovali na raspravi održanoj 8. rujna 2021.

V. Pravna ocjena

A. Prethodno pitanje

29. Svojim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev isključivo pita je li porez po odbitku iz članka 223.e CGI-ja u skladu s člankom 4. s obzirom na članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Slučaj u kojem sud koji je uputio zahtjev traži odgovor odnosi se na to da društvo kći sa sjedištem u drugoj državi članici raspodjeljuje dividende svojem matičnom društvu u Francuskoj koje pak te dividende dalje raspodjeljuje svojim dioničarima.

30. Kao što to proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku, društva tužitelji osporavaju plaćanje poreza po odbitku na temelju upravnih propisa koji su objavljeni 1. studenoga 1995. pod brojevima 4 J 1321 i 4 J 1322 i koji se navode u Uputi 4 J-1-01 od 21. ožujka 2001. Međutim, porezno opterećenje postoji samo ako i zato što u odnosu na taj porez po odbitku u slučaju tih društava tužitelja (za razliku od potpuno unutarnjeg slučaja) ne postoji odgovarajući porezni kredit.

31. Sud je upravo to postupanje s prekograničnim slučajem koje je nepovoljno u usporedbi s potpuno unutarnjim slučajem već proglasio protivnim pravu Unije u predmetu Accor [5]. U tom je predmetu Sud utvrdio da se francuskim odredbama koje su relevantne u ovom slučaju povređuju sloboda poslovnog nastana (članak 49. UFEU-a) i sloboda kretanja kapitala (članak 63. UFEU-a). Neusklađenost tog oporezivanja s pravom Unije potvrđena je u presudi Komisija/Francuska [6]. Sud

[5] Presuda od 15. rujna 2011., Accor (C-310/09, EU:C:2011:581)

[6] Presuda od 4. listopada 2018., Komisija/Francuska (Porez po odbitku) (C-416/17, EU:C:2018:811)

koji je uputio zahtjev iz toga pravilno zaključuje da društvo, koje prima dividende od društva kćeri sa sjedištem u inozemstvu i u pogledu kojeg se prilikom raspodjele dividendi primjenjuje porez po odbitku, ima pravo na porezni kredit.

32. Međutim, ostaje otvoreno pitanje[7] može li se i na koji način to pravo na porezni kredit sada (odnosno nakon prenošenja zahtjeva prava Unije iz dviju odluka Suda) uračunati u porez po odbitku. Stoga je moguće da društva tužitelji još nemaju pravo na porezni kredit kao u unutarnjem slučaju. Međutim, također je moguće da ta društva traže porezni kredit (kao primatelji dividendi) kao i izostanak poreza po odbitku (kao društva koja raspodjeljuju dividende).

33. Ako društva tužitelji još nemaju pravo ni na kakav usporediv porezni kredit, postavlja se pitanje o posljedicama koje usklađenost poreza po odbitku iz članka 223.e CGI-ja s Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima može imati za temeljne slobode (odjeljak B.). Suprotno tomu, ako su društva tužitelji imala pravo na usporediv porezni kredit kao u unutarnjem slučaju, treba pojasniti je li taj francuski sustav oporezivanja dividendi koji se sastoji od poreza po odbitku i poreznog kredita obuhvaćen područjem primjene Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima (odjeljak C.) i, u slučaju potvrdnog odgovora, je li moguće da se člankom 7. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima dopušta takav sustav (odjeljak D.).

B. Odnos između Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima i temeljnih sloboda (sloboda poslovnog nastana i sloboda kretanja kapitala)

34. Usklađenost odredbi o porezu po odbitku na temelju članka 223.e CGI-ja s Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima nema za posljedicu da se iz toga, unatoč nepostojanju poreznog kredita, može zaključiti da je cijeli francuski sustav u skladu s pravom Unije.

35. Sud je već utvrdio da se francuskim propisom, odnosno tumačenjem koje je dao sud koji je uputio zahtjev, povređuju temeljne slobode i da je Francuska time povrijedila svoje obveze[8]. Ta povreda primarnog prava temelji se na nedostatnosti poreznog kredita prilikom raspodjele koju je izvršilo društvo čije se sjedište ne nalazi u Francuskoj. Kao što su to također navela društva tužitelji na raspravi, ta povreda nije ispravljena ili opravdana ako članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima ne utječe na francuski sustav oporezivanja o kojem je riječ, odnosno ako taj sustav nije protivan toj odredbi.

36. Jasna je hijerarhija propisa. Direktivu o matičnim društvima i društvima kćerima treba ocijeniti s obzirom na temeljne slobode, a ne obrnuto. Čak i ako se u sudskoj praksi Suda navode stajališta u skladu s kojima mjeru iz područja u kojem je provedeno iscrpno usklađivanje na razini Europske unije valja ocjenjivati u svjetlu odredaba te mjere usklađivanja, a ne s obzirom na odredbe primarnog prava[9], iz toga ne proizlazi ništa drukčije.

7 Vidjeti i Komisijino stajalište u točki 41. njezina pisanog očitovanja.

8 Presude od 4. listopada 2018., Komisija/Francuska (Porez po odbitku) (C-416/17, EU:C:2018:811) i od 15. rujna 2011., Accor (C-310/09, EU:C:2011:581)

9 Vidjeti presude od 20. prosinca 2017., Deister Holding i Juhler Holding (C-504/16 i C-613/16, EU:C:2017:1009, t. 45. i sljedeća); od 7. rujna 2017., Eqiom i Enka (C-6/16, EU:C:2017:641, t. 15.); od 30. travnja 2014., UPC DTH (C-475/12, EU:C:2014:285, t. 63.); od 11. prosinca 2003., Deutscher Apothekerverband (C-322/01, EU:C:2003:664, t. 64.); od 23. svibnja 1996., Hedley Lomas (C-5/94, EU:C:1996:205, t. 18.) i od 12. listopada 1993., Vanacker i Lesage (C-37/92, EU:C:1993:836, t. 9.).

37. S jedne strane, Sud ispituje usklađenost sekundarnog prava s primarnim pravom [10]. S druge strane, prethodno navedeno stajalište odnosi se na slučajeve u kojima ne postoje nikakve dvojbe u pogledu usklađenosti sekundarnog prava s primarnim pravom. Naime, u tom slučaju prednost u primjeni ima sekundarno pravo kao *lex specialis*. Ako već iz toga proizlazi da pobijani akt nije u skladu s pravom Unije, nije potrebno još ispitati i neusklađenost s primarnim pravom.

38. Ako se člankom 7. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima dopušta takav sustav u kojem ne postoji porezni kredit, s jedne strane postoje dvojbe u pogledu usklađenosti s temeljnim slobodama. S druge strane, članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima u tom pogledu ne utječe na „nacionalne odredbe ili odredbe na temelju sporazuma". Stoga nije riječ ni o iscrpnom usklađivanju na temelju Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

39. Stoga, sve dok porezni kredit, koji se uračunava u porez po odbitku, i dalje ovisi o tome nalazi li se sjedište društva kćeri koje raspodjeljuje dobit u tuzemstvu ili u nekoj drugoj državi članici, prema sudskoj praksi Suda [11], francuski sustav poreza po odbitku i poreznog kredita i dalje je protivan pravu Unije. U tom se pogledu ništa ne može promijeniti ni člankom 7. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

C. Primjenjivost Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima prilikom odobrenja poreznog kredita u slučaju primitka „inozemnih dividendi"

40. Suprotno tomu, ako se društvima tužiteljima odobri odgovarajući porezni kredit i u slučaju kad dividende isplaćuju društva kćeri sa sjedištem u inozemstvu, postavlja se pitanje je li relevantna Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima.

1. Područje primjene Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima

41. Naime, iz uvodne izjave 3. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima proizlazi da je cilj te direktive ukloniti dvostruko oporezivanje dobiti koju društvo kći raspodjeljuje svojem matičnom društvu na razini matičnog društva [12]. Međutim, to je osigurano već odredbom članka 216. CGI-ja. Matično društvo ne mora još jednom oporezivati primljene dividende koje potječu iz oporezive dobiti društva kćeri. Međutim, od toga treba razlikovati francuski sustav poreza po odbitku i poreznog kredita.

42. *Poreznim kreditom* treba neutralizirati prethodno porezno opterećenje društva koje raspodjeljuje dobit na razini primatelja dividendi, kako bi se naposljetku, po potrebi, progresivno mogao oporezovati samo dioničar u skladu s njegovom sposobnošću plaćanja. Tim se poreznim kreditom izbjegava dvostruko ekonomsko oporezivanje. Suprotno tomu, *porezom po odbitku* treba ukloniti odnosno opravdati porezni kredit koji je zapravo neopravdan jer se na razini

[10] Vidjeti primjerice presude od 8. prosinca 2020., Mađarska/Parlament i Vijeće (C-620/18, EU:C:2020:1001, t. 104.); od 8. prosinca 2020., Poljska/Parlament i Vijeće (C-626/18, EU:C:2020:1000, t. 87.); od 26. listopada 2010., Schmelz (C-97/09, EU:C:2010:632, t. 50.) i od 11. prosinca 2003., Deutscher Apothekerverband (C-322/01, EU:C:2003:664, t. 64. *in fine*).

[11] Presude od 4. listopada 2018., Komisija/Francuska (Porez po odbitku) (C-416/17, EU:C:2018:811) i od 15. rujna 2011., Accor (C-310/09, EU:C:2011:581)

[12] Vidjeti u tom pogledu, među ostalim, samo presude od 17. svibnja 2017., X (C-68/15, EU:C:2017:379, t. 70.) i od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495, t. 45.).

društva koje raspodjeljuje dobit uspostavlja odgovarajuće prethodno porezno opterećenje ako ono ne postoji. Stoga se odbitkom izbjegava dvostruko odnosno konačno neoporezivanje dividendi.

43. Ako društva tužitelji imaju pravo na porezni kredit, taj porezni kredit odgovara prethodnom porezu na dobit na primljene dividende koji se naplaćuje na razini društva kćeri i ako se, u skladu s člankom 146. stavkom 2. CGI-ja, taj porezni kredit u pogledu raspodijeljenih dividendi uračunava u porez po odbitku, ne postoji dvostruko ekonomsko oporezivanje dividendi. To pokazuju primjeri koje je Komisija navela u svojem pisanom očitovanju. Naime, riječ je o negativnom učinku opterećenja samo u slučajevima u kojima se u porez po odbitku na razini matičnog društva ne može uračunati porezni kredit koji odgovara naplati poreza na dobit na razini društva kćeri.

44. Suprotno tomu, porezni kredit i istodobno nepostojanje poreza po odbitku na razini matičnog društva dovodi do neopravdanog stjecanja bez osnove u pogledu dioničara matičnog društva. Naime, taj dioničar ima pravo na porezni kredit iako se dividenda koju mu je raspodijelilo matično društvo ni u jednom trenutku nije oporezivala.

45. Međutim, suprotno mišljenju Komisije i društava tužitelja, neutralno postupanje s dividendama inozemnih društva kćeri kad matično društvo raspodjeljuje dividende dioničaru ne ovisi o identičnom iznosu poreznog kredita na razini primatelja dividendi i porezu po odbitku prilikom raspodjele na razini matičnog društva (odnosno o obvezi plaćanja tog društva). Naprotiv, odlučujuće je da je porez po odbitku na razini matičnog društva prilikom raspodjele jednak poreznom kreditu na razini dioničara.

46. To pokazuje sljedeći primjer u kojem matično društvo od društva kćeri prima dividendu od 66,66 koja se izuzima od poreza. To je drugonavedeno društvo u inozemstvu na svoju dobit od 100 platilo točno 33,33 poreza na dobit (odnosno, u inozemstvu se primjenjivala ista stopa poreza na dobit kao u Francuskoj). Iako uz vremensku odgodu, zahvaljujući sudskoj praksi Suda, matično društvo sada retroaktivno ima pravo na porezni kredit od 33,33 i može u potpunosti (odnosno 100) dioničaru raspodijeliti dobit društva kćeri. Prethodna naplata poreza na dobit u potpunosti je neutralizirana. Ako matično društvo raspodijeli tih 100, dioničar bez poreza po odbitku na razini matičnog društva ipak dobiva 100 *te* ima pravo na porezni kredit od 50 %, odnosno dobiva točno 150. Međutim, dobit društva kćeri, koju ne treba dvostruko oporezivati u okviru raspodjele, iznosila je samo 100 i sad se bez poreza po odbitku povećava na 150. Taj neobičan rezultat (raspodjela povećava iznos dividende) sprečava se tek porezom po odbitku.

47. Naime, da je to matično društvo platilo porez po odbitku (33,33) od 100, to bi društvo također moglo dalje raspodijeliti samo 66,66, a dioničar bi dobio točno 100 (66,66 na ime dividende i 33,33 na ime vlastitog poreznog kredita). Budući da se na razini matičnog društva porezni kredit tog društva i porez po odbitku u ovom slučaju točno preklapaju, ne nastaje obveza plaćanja.

48. Da je to društvo dalje raspodijelilo samo 50, dioničar bi dobio 75 (50 na ime dividende i 25 na ime vlastitog poreznog kredita), a odbitak bi iznosio samo 50 % od 50 = 25. Međutim, matično društvo imalo je pravo i na porezni kredit od 33,33, tako da preostaje porezni kredit od 8,33. Suprotno tomu, ako matično društvo povećava raspodjelu prihoda koji se izuzimaju od poreza sa 66,66 na 100, dioničar dobiva 150 (100 na ime dividende i 50 na ime vlastitog poreznog kredita). Na razini tog društva nastaje porez po odbitku od 50 (50 % od 100) u odnosu na koji postoji pripadajući porezni kredit od 33,33. Preostaje obveza plaćanja od 16,66.

49. Isti rezultat nastaje ako je inozemna naplata poreza na dobit bila niža (primjerice 15 %), a Francuska je također neutralizirala samo tu naplatu poreznim kreditom. Društvo kći raspodjeljuje 85 francuskom matičnom društvu. Francuska neutralizira prethodno opterećenje poreznim kreditom od 15. Stoga matično društvo (kao u unutarnjem slučaju) prima dividendu od 100 na koju se ne naplaćuje porez. Dioničaru se raspodjeljuje 66,66, a 33,33 plaća se na ime poreza po odbitku. Francuska dioničaru priznaje taj porez po odbitku, tako da on dobiva 100. Izbjegnuto je dvostruko oporezivanje dividende. Na razini matičnog društva i u ovom slučaju preostaje obveza plaćanja (sada od 33,33 – 15 = 18,33).

50. Međutim, ta obveza plaćanja (i porezni kredit) ni u kojem slučaju ne predstavlja dvostruko oporezivanje dividende. Naprotiv, njome se osigurava da dioničar primi početnu dividendu društva kćeri a da se ta dividenda ne smanjuje ili povećava. Pitanje preostaje li nakon prijeboja poreza po odbitku i poreznog kredita obveza plaćanja ili porezni kredit na razini matičnog društva ovisi o politici dividende matičnog društva i prethodnoj naplati poreza na dobit na dividendu te o iznosu poreznog kredita na razini dioničara. Zahtijevanje poreznog kredita uz istodobni izostanak poreza po odbitku izjednačava se sa selektivnim pristupom („cherry picking”) koji se ne omogućuje ni temeljnim slobodama ni Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima. Umjesto da se osigura neutralnost prilikom raspodjele, obujam raspodjele povećava se na teret francuske države.

51. U konačnici, međusobna povezanost poreznog kredita i poreza po odbitku stoga u ovom slučaju ne utječe na područje primjene Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Zbog toga se ne može utvrditi ni povreda članka 4. (odjeljak 3.) i članka 5. (odjeljak 2.) te direktive.

2. Nepostojanje poreza po odbitku u smislu članka 5. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima

52. Budući da porez po odbitku duguje društvo koje raspodjeljuje dobit, a ne imatelj vrijednosnih papira (odnosno taj porez duguje primatelj dividendi), već ne postoji porez po odbitku u smislu članka 5. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima[13]. Isto tako, u ovom slučaju ne dovodi se u pitanje ni naplata poreza po odbitku inozemnom primatelju dividendi, nego „samo” porezno opterećenje francuskog matičnog društva koje dalje raspodjeljuje dobit.

3. Nepostojanje povrede članka 4. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima

53. Isključuje se i povreda članka 4. stavka 1. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Tim se člankom propisuje da se država matičnog društva suzdržava od oporezivanja dobiti koju to društvo prima (u ovom slučaju u obliku dividendi) ili da odbije prethodno inozemno porezno opterećenje.

54. Francuska se odlučila za postupak izuzeća od poreza. U skladu s člankom 216. CGI-ja, ti se prihodi od dividendi mogu odbiti od dobiti matičnog društva. Pritom se člankom 4. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima u konačnici dopušta oporezivanje prihoda od dividendi u iznosu do 5 %. Sve dok se francuskim sustavom osigurava da se dividende koje je

[13] Što se tiče belgijskog *fairness taxa*, vidjeti izričito presude od 17. svibnja 2017., X (C-68/15, EU:C:2017:379, t. 65.); od 24. lipnja 2010., P. Ferrero i General Beverage Europe (C-338/08 i C-339/08, EU:C:2010:364, t. 26.); od 26. lipnja 2008., Burda (C-284/06, EU:C:2008:365, t. 52. i navedena sudska praksa); od 12. prosinca 2006., Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774, t. 109.) i od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495, t. 47.). U pogledu pojma poreza po odbitku vidjeti također moje mišljenje u predmetu X (C-68/15, EU:C:2016:886, t. 37. i sljedeće).

primilo matično društvo ne oporezuju u opsegu većem od 5 %, ne postoji sukob s člankom 4. Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima. Čini se da se to osigurava člankom 216. CGI-ja. Međutim, to naposljetku treba ocijeniti nacionalni sud.

55. Suprotno tomu, kao što se prethodno navodi (točka 42. i sljedeće), sustavom poreza po odbitku i poreznog kredita ne treba oporezivati dobit ili dividende, nego njime treba osigurati da se dobit na razini dioničara u pogledu koje je već naplaćen porez na dobit oslobodi od poreza na dobit kako bi se potom ta dobit u potpunosti mogla oporezivati u skladu s individualnom poreznom stopom tog dioničara (koja je u pravilu progresivna).

56. Samo se u slučaju isključivo zasebnog razmatranja poreza po odbitku, zajedno s društvima tužiteljima i Komisijom, može zaključiti da je riječ o sukobu s člankom 4. Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima. To je moguće ako se porez po odbitku smatra (dodatnim) oporezivanjem primljenih dividendi prilikom raspodjele.

57. Tako je Sud već odlučio da je i dodatno oporezivanje prilikom raspodjele primljenih dividendi obuhvaćeno člankom 4. stavkom 1. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima[14]. Međutim, taj se slučaj odnosio na dodatno oporezivanje porezom na dobit povodom raspodjele primljenih dividendi u situaciji koju je belgijska država smatrala nepravednom. Iako je društvo u godini raspodjele potpuno ili djelomično smanjilo svoj porezni rezultat primjenom različitih odbitaka koji se previđaju nacionalnim poreznim pravom, dioničari su primili dividende (takozvani *fairness tax*). Taj *fairness tax* nije bio ništa drugo nego naknadno oporezivanje primljenih dividendi (koje su zapravo bile izuzete od poreza) prilikom raspodjele. Takvo oporezivanje nije u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

58. Međutim, kao što je to Francuska još jednom naglasila na raspravi, od toga se jasno razlikuje priroda poreza po odbitku u francuskom pravu. Za razliku od primjerice *fairness taxa*, taj porez po odbitku ne stvara nikakav porezni prihod, nego „samo” korigira naknadni porezni kredit na razini dioničara. Isključivo zasebnim razmatranjem samo poreza po odbitku u francuskom sustavu zanemaruje se nužna povezanost poreza po odbitku na razini dioničara s poreznim kreditom na razini primatelja dividendi.

59. Ako društvo ne plaća porez na dobit (primjerice u slučaju prihoda koji su izuzeti od poreza) i tu dobit raspodjeljuje u iznosu od 100, ne može se opravdati porezni kredit (u tom slučaju u iznosu od 50) na razini primatelja dividendi. Francuska u svojem pisanom očitovanju u tom pogledu pravilno navodi neopravdano stjecanje bez osnove, odnosno udvostručavanje poreznog izuzeća. Kako bi se to izbjeglo, Francuska je mogla ukinuti i porezni kredit na razini dioničara, što bi bilo sporno s obzirom na pravo Unije.

60. Međutim, Francuska se odlučila za drukčiji pristup. Točno je da Francuska odobrava porezni kredit, ali uspostavlja moguće nepostojanje naplate poreza na dobit na razini društva koje raspodjeljuje dobit (u ovom slučaju matičnog društva) na temelju poreza po odbitku (točka 45. i sljedeće točke ovog mišljenja).

61. Stoga porez po odbitku u tom sustavu nije oporezivanje, nego samo tehnika za osiguravanje da se dobit u potpunosti raspodijeli dioničaru, na čijoj se razini pravilno može oporezivati raspodijeljena dobit društva. Taj je porez samo formalno povezan s isplatom dividendi. Međutim,

[14] Presuda od 17. svibnja 2017., X (C-68/15, EU:C:2017:379, t. 77. i sljedeće), vidjeti u tom pogledu i moje mišljenje u predmetu X (C-68/15, EU:C:2016:886, t. 53. i sljedeće).

u materijalnopravnom smislu taj je porez povezan s poreznim kreditom na razini primatelja dividendi. Taj se porezni kredit tako u konačnici poništava ako se ne oporezuju prihodi na razini društva koje raspodjeljuje dobit.

62. Stoga porez po odbitku *nije nikakav dodatni porez* koji nastaje zbog raspodjele dividendi (kao primjerice *fairness tax* [15]). Naprotiv, taj je porez samo više ili manje složeno sredstvo korekcije koje se primjenjuje kako bi se osiguralo pravilno oporezivanje na razini primatelja dividendi. Porezom po odbitku „samo" se korigira porezni kredit koji je inače neopravdan na razini primatelja dividendi, pri čemu se korekcija izvršava na razini društva koje raspodjeljuje dobit. U konačnici, dio dividende (33,33 %) ne isplaćuje se izravno dioničarima, nego im se neizravno isplaćuje preko državnog proračuna, ali pritom država ne oporezuje (odnosno ne smanjuje) taj dio dividende.

4. Međuzaključak

63. Porez po odbitku društva koje raspodjeljuje dobit, a koji se nadoknađuje na razini primatelja dobiti tog društva na temelju poreznog kredita, s materijalnog aspekta i u cjelokupnom kontekstu francuskog sustava ne predstavlja nikakvo dodatno porezno opterećenje dividendi koje treba raspodijeliti i stoga se njime ne može povrijediti ni članak 5. ni članak 4. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

D. Podredno: tumačenje članka 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima

64. Samo ako Sud smatra da to nije slučaj i porez po odbitku razmatra zasebno kao dodatno oporezivanje dividendi koje je matično društvo primilo prilikom raspodjele dividendi dioničarima, podredno se postavlja pitanje o dosegu članku 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

65. U skladu s tim člankom, Direktiva ne utječe na nacionalne odredbe čiji je cilj ukinuti ili smanjiti dvostruko oporezivanje dividendi (prva mogućnost), a osobito ne na odredbe koje se odnose na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza primateljima dividenda (druga mogućnost). Prva mogućnost nije relevantna u ovom slučaju jer cilj poreza po odbitku, ako ga se suprotno mojem prijedlogu razmatra zasebno, nije smanjenje ili ukidanje dvostrukog oporezivanja. Kao što je to također potvrdio jedan od zastupnika društava tužitelja, tim se porezom u svakom slučaju sprečava dvostruko neoporezivanje.

66. Porez po odbitku ipak se može smatrati odredbom koja se odnosi na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza primateljima dividenda (druga mogućnost). Međutim, uvjet je da se članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima odnosi i na članak 4. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Društva tužitelji smatraju da članak 7. stavak 2. obuhvaća samo iznimke od zabrane oporezivanja po odbitku u skladu s člancima 5. i 6. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Budući da porez po odbitku nije zadržan na izvoru,

[15] Presuda od 17. svibnja 2017., X (C-68/15, EU:C:2017:379)

članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima nije primjenjiv. To se uglavnom opravdava načelom uskog tumačenja iznimki [16] i činjenicom da se člankom 7. stavkom 1. te direktive [17] pojašnjava što nije obuhvaćeno pojmom „porez po odbitku”.

67. Međutim, to usko tumačenje dosega članka 7. stavka 2. Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima ne čini mi se uvjerljivim. S jedne strane, to usko tumačenje ne proizlazi iz teksta, dok je s druge strane to tumačenje protivno povijesti nastanka i, ako se pobliže razmotri, također je protivno dosadašnjoj sudskoj praksi Suda.

68. Iz teksta članka 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima ne proizlazi nikakvo ograničenje na zabranu oporezivanja po odbitku iz članaka 5. i 6. te direktive. Naprotiv, člankom 7. stavkom 2. dopušta se da se općenito odstupa od Direktive, stoga i od članka 4. U okviru druge mogućnosti također se navode porezni krediti koji, kao u ovom slučaju, ne moraju nužno biti povezani s oslobođenjem od poreza po odbitku. Ne postoji nikakva naznaka za to da se upravo članak 4. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima ne treba obuhvatiti člankom 7. stavkom 2.

69. Prema mojem mišljenju, člankom 7. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima samo se pojašnjava da nacionalni sustavi oporezivanja, kojima se nastoje ostvariti ciljevi Direktive na temelju određenih tehnika koje mogu biti problematične ako ih se razmatra zasebno, ipak mogu biti dopušteni u cjelokupnom kontekstu. Takve iznimke „samo” ne smiju narušiti smisao i svrhu Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima [18].

70. U skladu s tim, iz sudske prakse Suda proizlazi da članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima ne treba tumačiti samo u odnosu na zabranu oporezivanja po odbitku iz članaka 5. i 6. te direktive. U predmetu Océ van der Grinten [19] bilo je sporno pitanje obuhvaća li članak 7. stavak 2. te direktive i (!) zabranu oporezivanja po odbitku. Sud je zaključio da članak 7. stavak 2. Direktive treba tumačiti na način da dopušta oporezivanje i u slučaju kad to porezno davanje predstavlja porez po odbitku u smislu članka 5. stavka 1. Direktive ako se primjenjuje na dividende koje je društvo kći raspodijelilo svojem matičnom društvu [20]. Stoga Sud polazi od toga da članak 7. stavak 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima obuhvaća „i” zabranu oporezivanja po odbitku iz članka 5. Tome bi bilo protivno ograničenje članka 7. stavka 2. Direktive „samo” na zabranu oporezivanja po odbitku.

71. To potvrđuje povijest nastanka članka 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima koju Francuska naglašava u svojem očitovanju. Ta se iznimka temelji na inicijativi Ujedinjene Kraljevine zbog posebnosti u njezinu sustavu poreza na dobit. Kao što to proizlazi iz konačnog kompromisnog prijedloga od 12. lipnja 1989., tekstom je trebalo osigurati da Direktiva na utječe na *précompte* i *crédit d'impot* (*avoir fiscale*) [21]. Riječ je o dvama elementima koji su također bili sadržani u ondašnjem francuskom sustavu oporezivanja. Tekst predložen u kompromisu i dalje se nalazi u članku 7. Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima.

[16] Što se tiče članka 7. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima, vidjeti presude od 24. lipnja 2010., P. Ferrero i General Beverage Europe (C-338/08 i C-339/08, EU:C:2010:364, t. 45.) i od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495, t. 86.).

[17] Taj članak glasi: „Pojam ‚porez po odbitku' kako se koristi u ovoj Direktivi ne obuhvaća plaćanje unaprijed ni predujam poreza na dobit državi članici iz koje je društvo kći, koje se provodi u odnosu na raspodjelu dobiti njegovom matičnom društvu."

[18] Vidjeti u tom smislu i presude od 24. lipnja 2010., P. Ferrero i General Beverage Europe (C-338/08 i C-339/08, EU:C:2010:364, t. 46.) i od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495, t. 102.).

[19] Presuda od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495)

[20] Presuda od 25. rujna 2003., Océ Van der Grinten (C-58/01, EU:C:2003:495, t. 89.)

[21] Kompromis podnesen Vijeću ECOFIN od 17. travnja 1989. u pogledu tri ključna problema u vezi s prijedlozima direktiva „spajanje" i „matična društva i društva kćeri"– br. 7322/89, str. 7/11 – francuska verzija

72. Stoga dolazi u obzir primjena članka 7. stavka 2. u drugoj mogućnosti, iako u ovom slučaju nije riječ o porezu po odbitku. Međutim, treba biti riječ o odredbi koja se odnosi na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza primatelju dividendi.

73. Kao što to pravilno navode društva tužitelji, čak i ako se porez po odbitku u ovom slučaju duguje na razini društva koje raspodjeljuje dobit, funkcija tog poreza (točka 58. i sljedeće točke ovog mišljenja) ipak je korekcija materijalno neopravdanog poreznog kredita na razini primatelja dividendi. Kao što se prethodno navodi, porez po odbitku nužno je povezan s oporezivanjem na razini društva koje raspodjeljuje dobit (porez na dobit ili porez po odbitku) i sustavom poreznog kredita na razini primatelja dividendi. U francuskom sustavu jedno nije moguće bez drugog.

74. Stoga se porez po odbitku *odnosi* i na plaćanje odbitaka već plaćenog poreza (odnosno poreznog kredita) primatelju dividendi. U skladu s tekstom, ta odredba francuskog prava stoga je obuhvaćena člankom 7. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. Tim se člankom pojašnjava da Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima ne utječe na takav korektivni mehanizam.

75. Međutim, uvjet je da ta iznimka ne ugrožava smisao i svrhu Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima. To svakako nije slučaj ako matično društvo prilikom primitka dividendi svojeg inozemnog društva kćeri ima pravo na odgovarajući porezni kredit kojim se neutralizira prethodno opterećenje tih dividendi porezom na dobit. Ne postoje nikakve dvojbe ako se taj porezni kredit može uračunati u porez po odbitku prilikom raspodjele dividendi kojim se pak samo korigira porezni kredit koji je materijalnopravno neopravdan na razini dioničara: i u tom slučaju francuski sustav omogućuje porezno neutralnu raspodjelu dividendi među društvima koja je obuhvaćena područjem primjene Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima.

VI. Zaključak

76. Stoga predlažem Sudu da na prethodno pitanje koje je uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) odgovori na sljedeći način:

Odredbama članka 4., u vezi s člankom 7. stavkom 2. Direktive 90/435, ne protivi se odredba kojom se za primjenu sustava radi pravilnog oporezivanja dioničara propisuje porezno davanje prilikom raspodjele dobiti kako bi se neutralizirao odgovarajući porezni kredit sljedećeg primatelja dobiti (dioničara matičnog društva). To vrijedi i kad je tu dobit društvo kći sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije već prije raspodijelilo matičnom društvu. Suprotno tomu, prema sudskoj praksi Suda, već se odbijanjem prava na porezni kredit na razini matičnog društva u toj situaciji povređuju temeljna prava.